

Sygn. akt II Cz 581/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marzenna Ernest

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 30 maja 2014 r. w S.

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko J. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 19 grudnia 2013 r., sygn. akt III C 259/13

p o s t a n a w i a

I. **oddalić zażalenie;**

II. **zasądzić od powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanej J. S. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Sygn. akt II Cz 581/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie sygn. akt III C 259/13 umorzył postępowanie (pkt 1) oraz zasądził od powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz pozwanej J. S. kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2).

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż pozwem z dnia 27 lutego 2013 roku Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o zasądzenie od N. S. i J. S. kwoty 4 932,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 lutego 2013 roku i kosztami procesu według norm przepisanych z tytułu należności wynikających z umowy o kredyt i kartę płatniczą zawartej w dniu 7 kwietnia 2008 roku z R. S.. Pozwane stały się stroną przedmiotowej umowy na skutek spadkobrania. Sąd I instancji dodał, że w piśmie z dnia 13 grudnia 2013 roku pełnomocnik powoda oświadczył, że cofa pozew wobec J. S. ze zrzeczeniem się roszczenia, ponieważ dochodzone pozwem roszczenie zostało wyegzekwowane w toku egzekucji komorniczej skierowanej wobec pozwanej A. S.. Zważywszy, że odpowiedzialność obydwu pozwanych za wynikię z zawartej z R. S. umowy jest solidarna, uzasadnione jest odstąpienie od obciążenia powódki kosztami procesu na rzecz pozwanej J. S..

Dokonując oceny czynności dyspozycyjnej powoda w postaci cofnięcia pozwu połączonego ze zrzeczeniem się roszczenia, z punktu widzenia jej zgodności z prawem

i z zasadami współżycia społecznego, a także badając, czy nie zmierza ona do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), Sąd I instancji uznał, iż w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna z przesłanek uzasadniających uznanie cofnięcia pozwu wobec J. S. za niedopuszczalne.

Sąd I instancji zaznaczył, że w razie cofnięcia pozwu, to strona powodowa obowiązana jest zwrócić pozwanemu na jego żądanie koszty procesu a tylko w wypadku, gdy cofnięcie pozwu nastąpiło wskutek dokonania zapłaty przez pozwanego po wytoczeniu powództwa, to pozwany obowiązany jest do zwrotu kosztów procesu powodowi.

Sąd I instancji uznał, iż w okolicznościach sprawy nie zachodzą przesłanki do odstąpienia od obciążenia powódki kosztami procesu należnymi pozwanej J. S.. Roszczenie pozwu zostało wprawdzie zaspokojone w toku procesu, jednakże nie poprzez dokonanie przez J. S. zapłaty, ale na skutek ściągnięcia żądanej pozwem kwoty w drodze postępowania egzekucyjnego toczącego się wobec N. S., wobec której postępowanie zostało zakończone prawomocnym wyrokiem zaocznym z dnia 23 lipca 2013 roku. Sąd I instancji podkreślił, iż zaspokojenie roszczenia na skutek czynności podjętych wobec N. S., która nie podważała zasadności żądania pozwu, nie mogą wywołać negatywnych skutków prawnych w sferze procesowej pozwanej J. S.. W ocenie Sądu I instancji nie można uznać, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu przepisu art. 102 k.p.c. przemawiający za odstąpieniem od obciążenia powódki obowiązkiem zwrotu poniesionych przez pozwaną kosztów procesu.

Sąd Rejonowy orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., a na koszty te, zgodnie z treścią art. 98 § 3 k.p.c. złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej, którego wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez (...) kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu ((...) na kwotę 600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 zł.

Zażalenie na pkt 2 powyższego postanowienia wywiódł powód i wniósł o zmianę przedmiotowego postanowienia w zaskarżonej części, poprzez uchylenie pkt 2 i odstąpienie od obciążania powoda kosztami procesu, zasądzenie od pozwanej J. S. na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania to jest art. 98 § 1 k.p.c., poprzez przyjęcie, że powód jest uważany za przegrywającego sprawę w sytuacji gdy cofnął pozew wobec uiszczenia przez drugą z pozwanych w drodze egzekucji dochodzonego roszczenia w trakcie trwania postępowania sądowego i w konsekwencji obciążenie powoda na rzecz pozwanej J. S. kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż wnioskiem z dnia 13 grudnia 2013 r. wycofał powództwo w stosunku do pozwanej solidarnej J. S. wobec spłaty w drodze egzekucji roszczenia przez drugą pozwaną N. S. i wniósł o odstąpienie przez Sąd od obciążania go kosztami procesu na rzecz pozwanej J. S. gdyż jego wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony biorąc pod uwagę okoliczności istniejące w chwili wytoczenia powództwa.

Dodał, że dokonana wpłata pozwanej N. S. zostanie zaliczona na poczet długów spadkowych po zmarłym spadkodawcy R. S., a tym samym obie pozwane przed sądem dla działu spadku dokonają wzajemne rozliczenia przedmiotowej wpłaty przy podziale majątku spadkowego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej J. S. kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Artykuł 98 k.p.c. ustanawia dwie podstawowe zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu: zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadę kosztów niezbędnych i celowych.

Zasada odpowiedzialności za wynik procesu oznacza, że strona, która sprawę przegrała, zobowiązana jest zwrócić stronie wygrywającej poniesione przez nią koszty procesu. Z kolei druga zasada oznacza, że strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi tylko te poniesione koszty procesu, które były niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony. Przegrywającym zaś jest powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione, lub pozwany, którego obrona okazała się nieskuteczna. Przy czym dla oceny, czy dana strona przegrała obojętne jest czy ponosi ona winę za prowadzenie procesu, czy uległa ona co do istoty czy tylko formalnie. Ponadto za stronę przegrywającą należy także uznać powoda, który cofając pozew zrzekł się roszczenia (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia (...)1908/36, orzeczenie SN (...))

Z tą ostatnią sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Stąd też zasadnie Sąd I instancji uznał powoda za stronę przegrywającą i w oparciu o przepis art. 203 § 2 zd. 2 k.p.c. obciążył go kosztami poniesionymi przez pozwaną w wyniku wywiedzonego powództwa.

Sąd Okręgowy, podobnie jak i Sąd I instancji nie znalazł podstaw do zastosowania w sprawie przepisu art. 102 k.p.c.

W tym zakresie, w pierwszym rzędzie zaznaczyć należy, że szczególny charakter instytucji zwolnienia zawartej w art. 102 k.p.c. pozwala zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Urzeczywistnia więc ona zasadę słuszności i pozostawia w gestii sądu orzekającego ocenę czy w danej, konkretnej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. Przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. zwykle brane są pod uwagę takie okoliczności, które zarówno odnoszą się do faktów związanych z samym przebiegiem procesu, jak i takie, które dotyczą stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

W realiach niniejszej sprawy nie sposób jest się dopatrzeć owych „szczególnych okoliczności”, o jakich stanowi ww. przepis.

Za powyższym stanowiskiem, zdaniem Sądu Okręgowego, przemawiają następujące przesłanki.

Przede wszystkim, jak słusznie zauważył Sąd I instancji, zgodnie z art. 371 k.c. działania i zaniechania jednego z dłużników nie mogą szkodzić współdłużnikom. Zaspokojenie całego roszczenia nastąpiło w wyniku skutecznej egzekucji skierowanej wobec N. S., która nie kwestionowała zasadności żądania dając podstawy do wydania w stosunku do niej wyroku zaocznego. Okoliczność ta nie może powodować negatywnych skutków dla pozwanej J. S., która musiała podjąć obronę przeciwko powództwu ponosząc koszty postępowania. Trafne jest stwierdzenie, zawarte w odpowiedzi na zażalenie, iż w niniejszym procesie każda z dłużniczek zajmowała odrębną pozycję i mogła podnosić własne zarzuty, co uzasadnia również możliwość odmiennego rozstrzygnięcia w stosunku do każdej z nich. W przedmiotowej sprawie pozwana J. S. konsekwentnie kwestionowała swoją odpowiedzialność podnosząc w głównej mierze zarzut przedawnienia. Powyższe okoliczności nie mogą być podstawą do uznania, iż powód w niniejszej sprawie jest stroną wygrywającą w stosunku do pozwanej J. S..

Sąd Okręgowy uznał również za zasadne argumenty podniesione przez pozwaną J. S. w odpowiedzi na zażalenie odnośnie jej aktualnej sytuacji majątkowej. W ocenie Sądu Okręgowego odstąpienie od obciążania powoda kosztami procesu naruszyłoby zasadę słuszności biorąc po uwagę fakt, iż pozwana jest małoletnią otrzymującą jedynie rentę rodziną po ojcu, a ponadto pozostającą pod opieką bezrobotnej matki.

Wobec powyższego, zdaniem Sądu Okręgowego, w pełni słusznie Sąd I instancji uznał, iż w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki o jakich stanowi przepis art. 98 § 1 k.p.c., w skutek czego zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej poniesione przez nią koszty postępowania.

Dodać przy tym należy, iż zastrzeżeń Sądu Okręgowego nie budzi wysokość zasądzonej od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów. Na kwotę tę bowiem złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w wysokości 600 zł (§ 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia (...)r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz

ponoszenia przez (...)kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.(...))oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa.

Mając zatem na względzie merytoryczną poprawność zaskarżonego postanowienia, jak i jego zgodność z normami procedury cywilnej, należało na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. zażalenie oddalić.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w punkcie II postanowienia na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. Zażalenie powoda okazało się bezzasadne, a więc w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. to on jest stroną przegrywającą sprawę w postępowaniu zażaleniowym i wobec złożonego przez pozwaną żądania zasądzenia od powoda na jej rzecz kosztów tego postępowania, pozwanej należał się ich zwrot. Na koszty postępowania zażaleniowego złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 60 zł, które zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 1 przywołanego już wyżej rozporządzenia.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...)